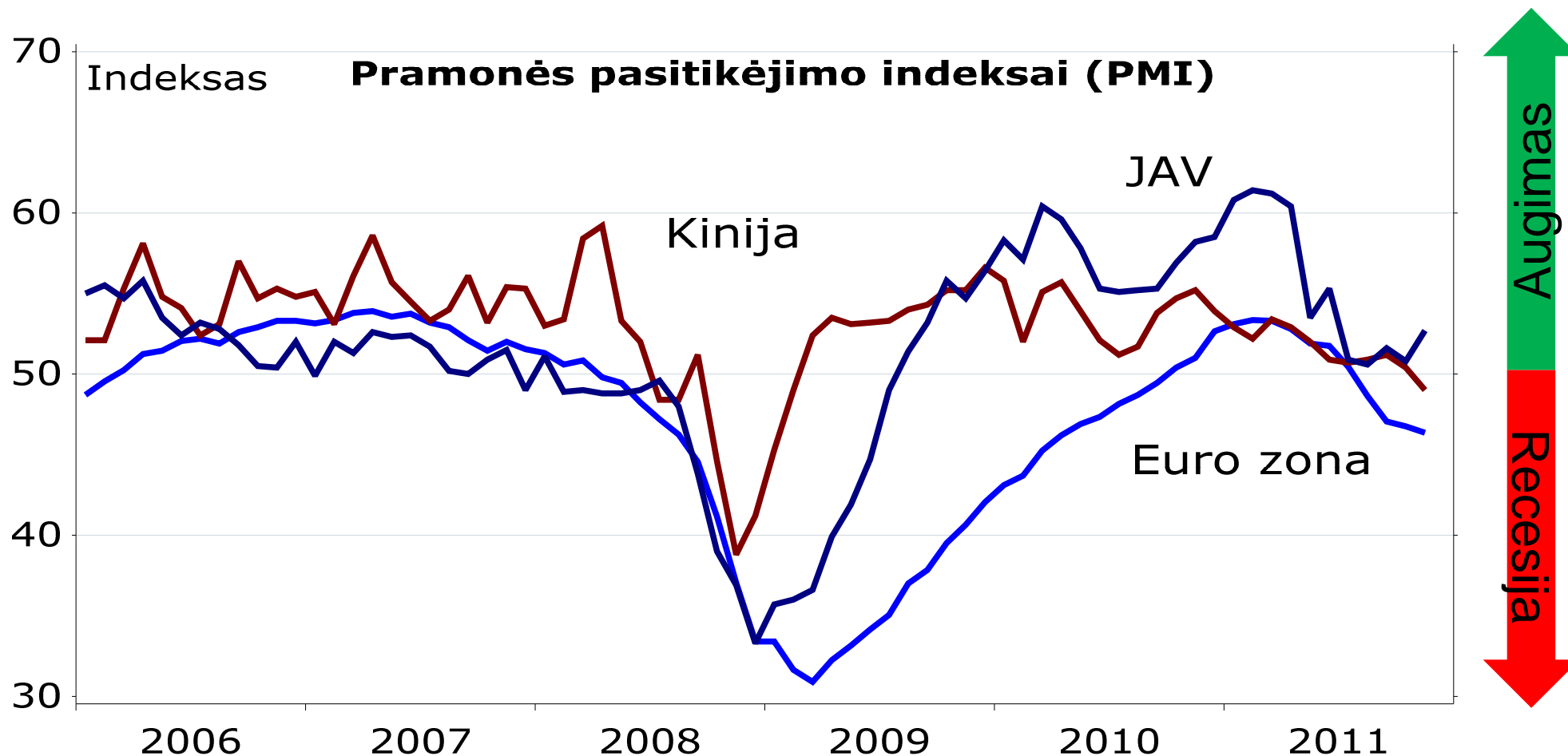

Didysis diržų veržimosi metas

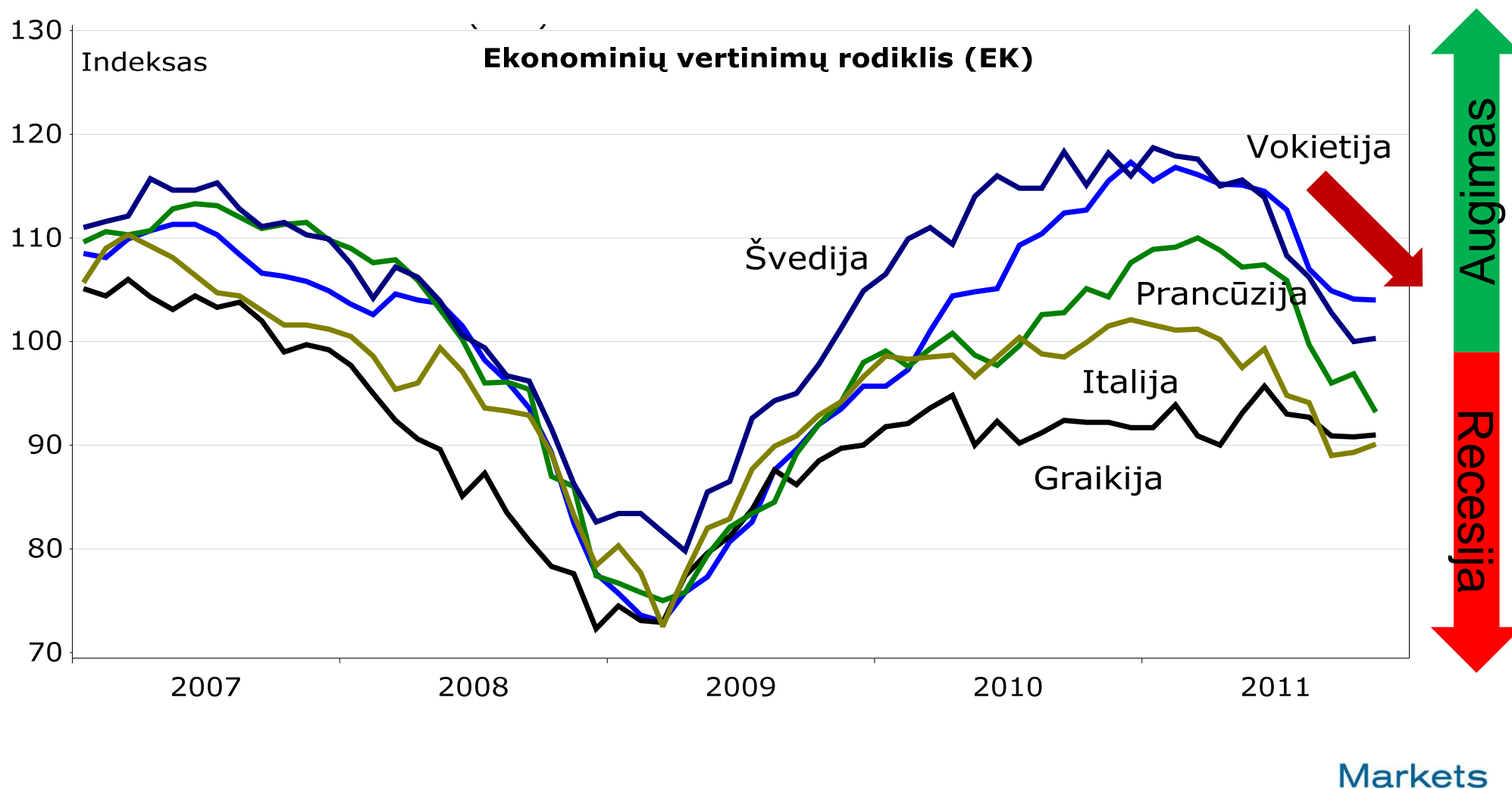

Žygimantas Mauricas
2011.12.08

Pasaulio ekonomika spaudžia stabdžius, o Europa jau grimzta į recesiją

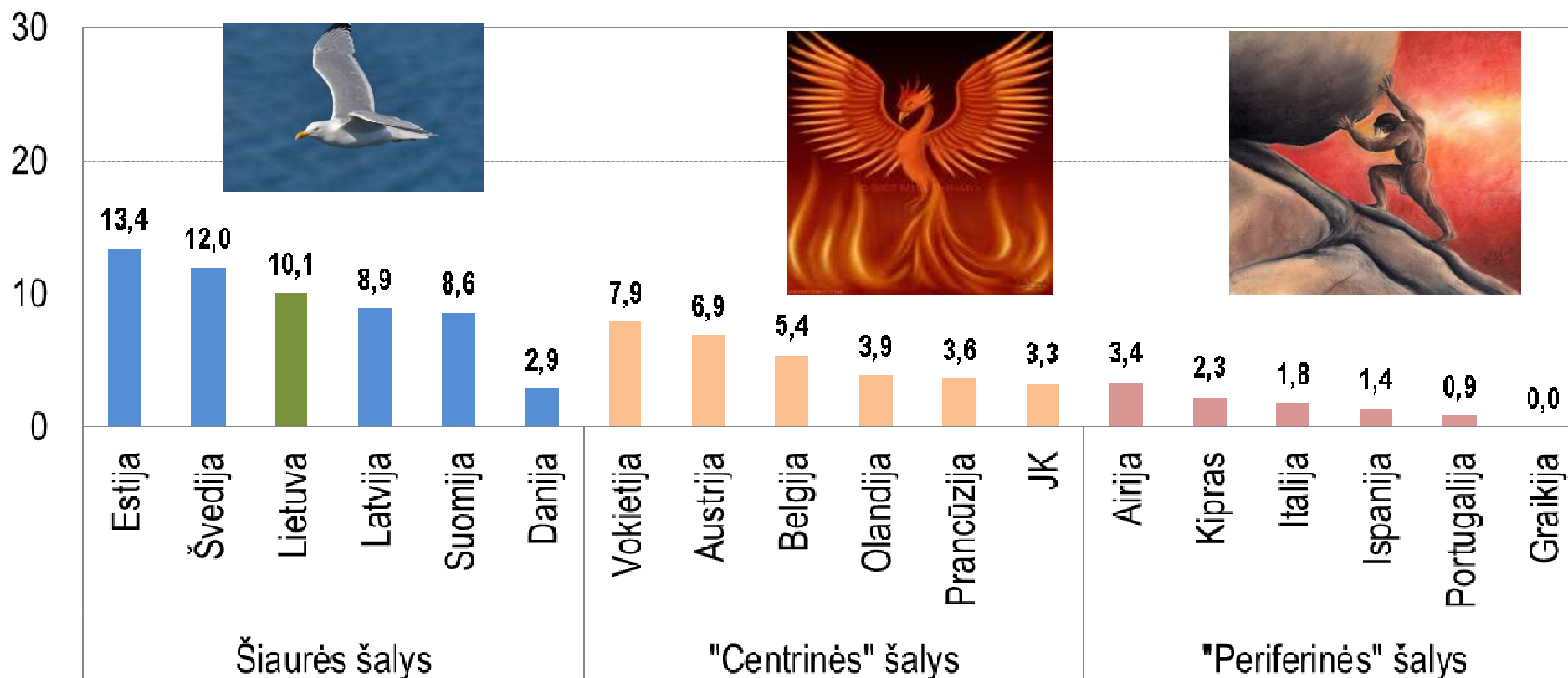
Periferinės euro zonos šalys paskui save „į dugną“ tempia visą Europą, o Europa – visą pasaulį

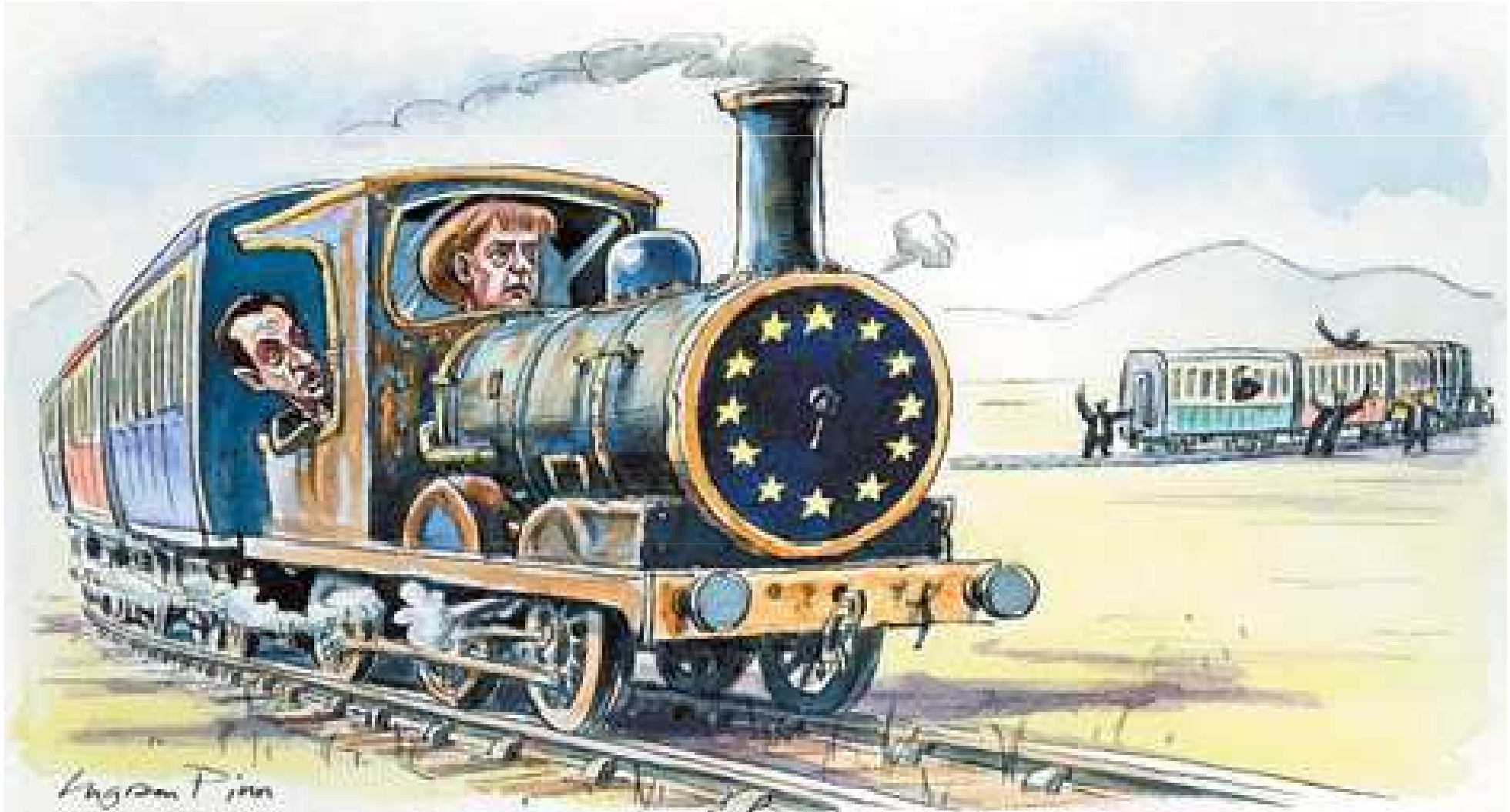
Dviejų greičių Europa: Tarp feniksų ir sizifų

Procentai

Ekonomikos augimas nuo "dugno"

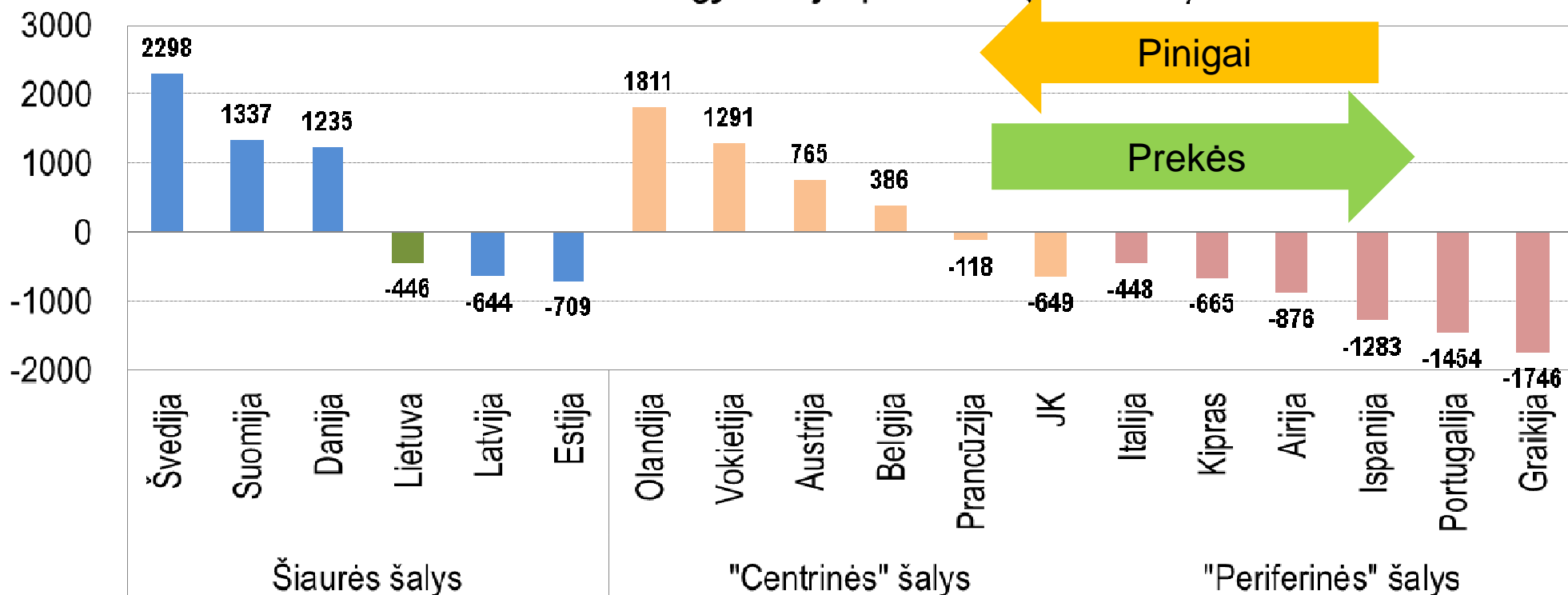
Europos sąjunga: Konvergencija ar divergencija?

Euro zonos valstībēs negyvena pagal savo galimybes, todėl pinigai „migruoja“ iš pietu į šiaurę

Eurai per metus

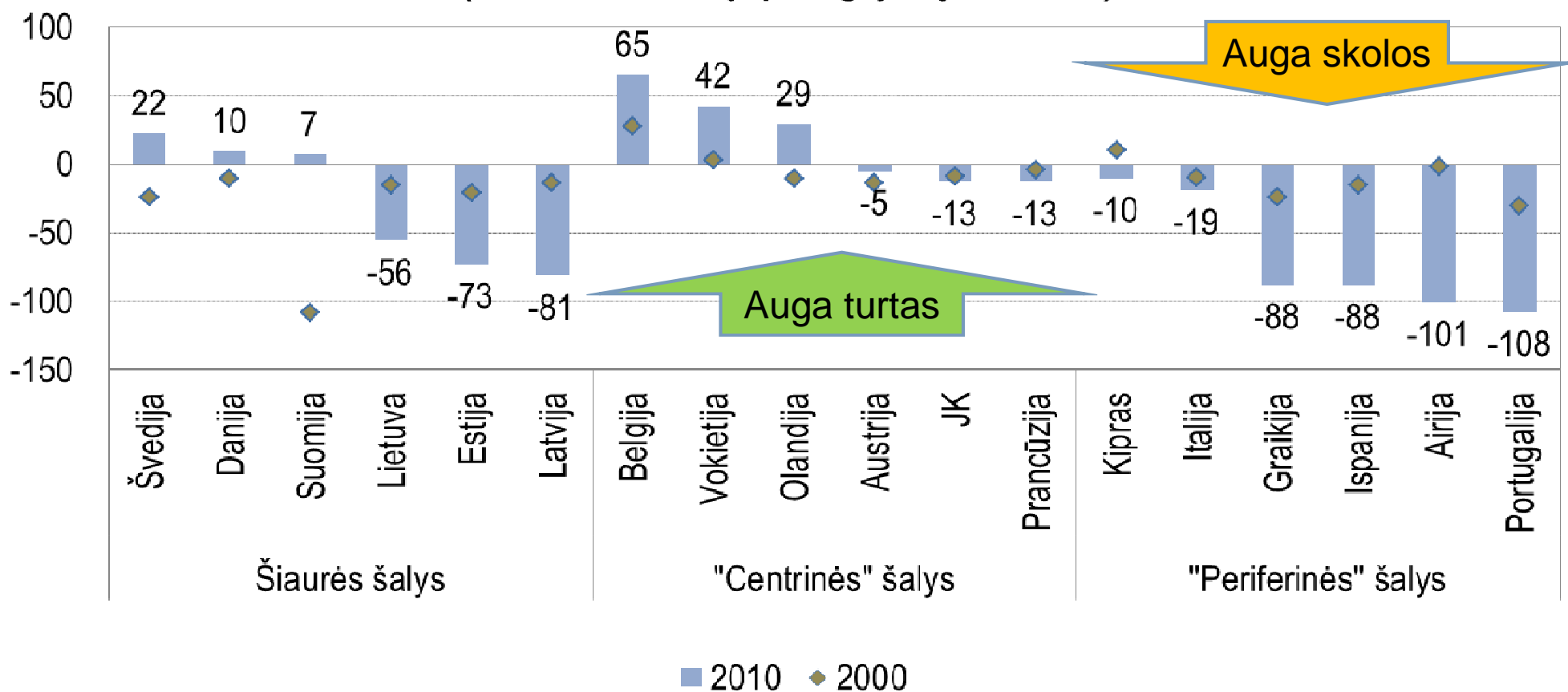
Pinigų migracija: pietūs - šiaurė
Vidutiniškai vienam gyventojui per metus (2001-2010)

Periferinės ES šalys jau dabar yra skolingos 2 trilijonus eurų, iš jų - vieną trilijoną Vokietijai

Procentai

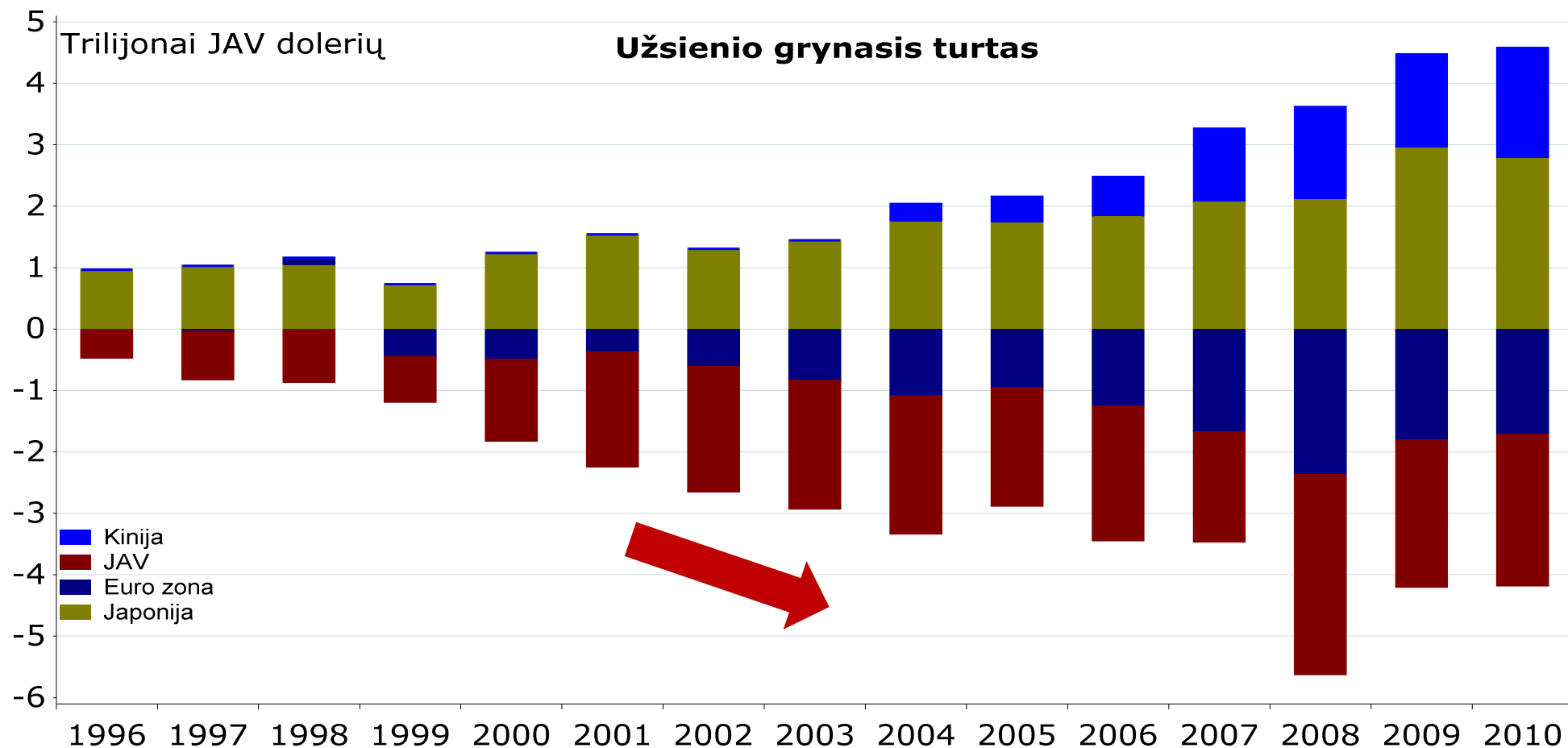
Grynasis užsienio turtas nuo BVP
(Užsienio turto ir įsipareigojimų skirtumas)

Tačiau tai nėra tik periferinių šalių problema, nes visos Europos šalys sėdi toje pačioje valtyje

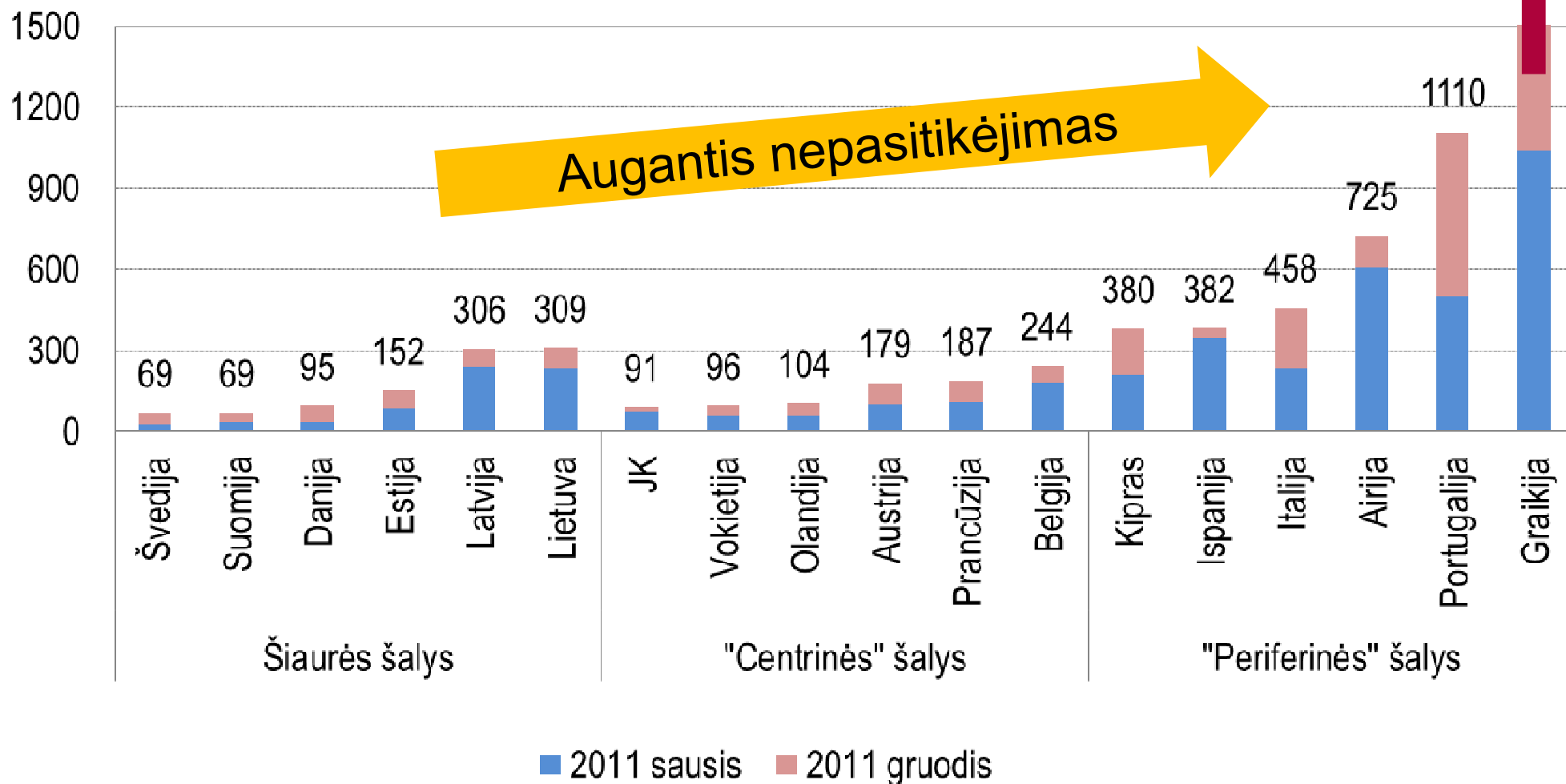
Be to, Europa seka JAV pėdomis ir per 10 metų padidino savo skolą 1.5 trilijono eurų

Susiskaldžiusi Europa praranda investuotojų pasitikėjimą

Baziniai punktai

Draudimo nuo valstybių rizikos premijos

Praradus pasitikėjimą, šaliai lieka tik keturios išeitys

Pinigų emigracija

Užsienio skolos augimas

Augantis nepasitikėjimas

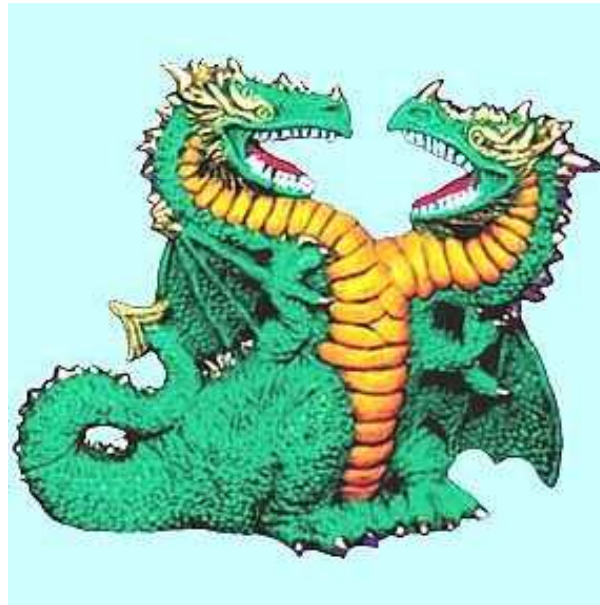
1. Diržų veržimasis (vidinė devalvacija)
2. Bankrotas (ir vėliau, labai tikėtina, dar ir diržų veržimasis)
3. Turto pardavimas užsieniečiams
4. Pasitraukimas iš euro zonos (arba atsisakymas fiksuoto valiutos kurso) ir pinigų spausdinimo mašinos įjungimas

JAV federalinis rezervų bankas ir Anglijos centrinis bankas naudoja „netradicines pinigų politikos priemones“

Kur Europa sudės kablelius?

„Duoti/spausdinti pinigus? negalima ? veržti diržus“ „Veržtis diržus ? negalima ? bankrutuoti“

Europos viršūnių susitikimas (I)

Duoti (spausdinti)
pinigus

Papildomi 200
miln. eurų TVF

Didinti EFSF
finansinį svertą

Pradėti ESM
veiklą 2012 liepos
mėn.

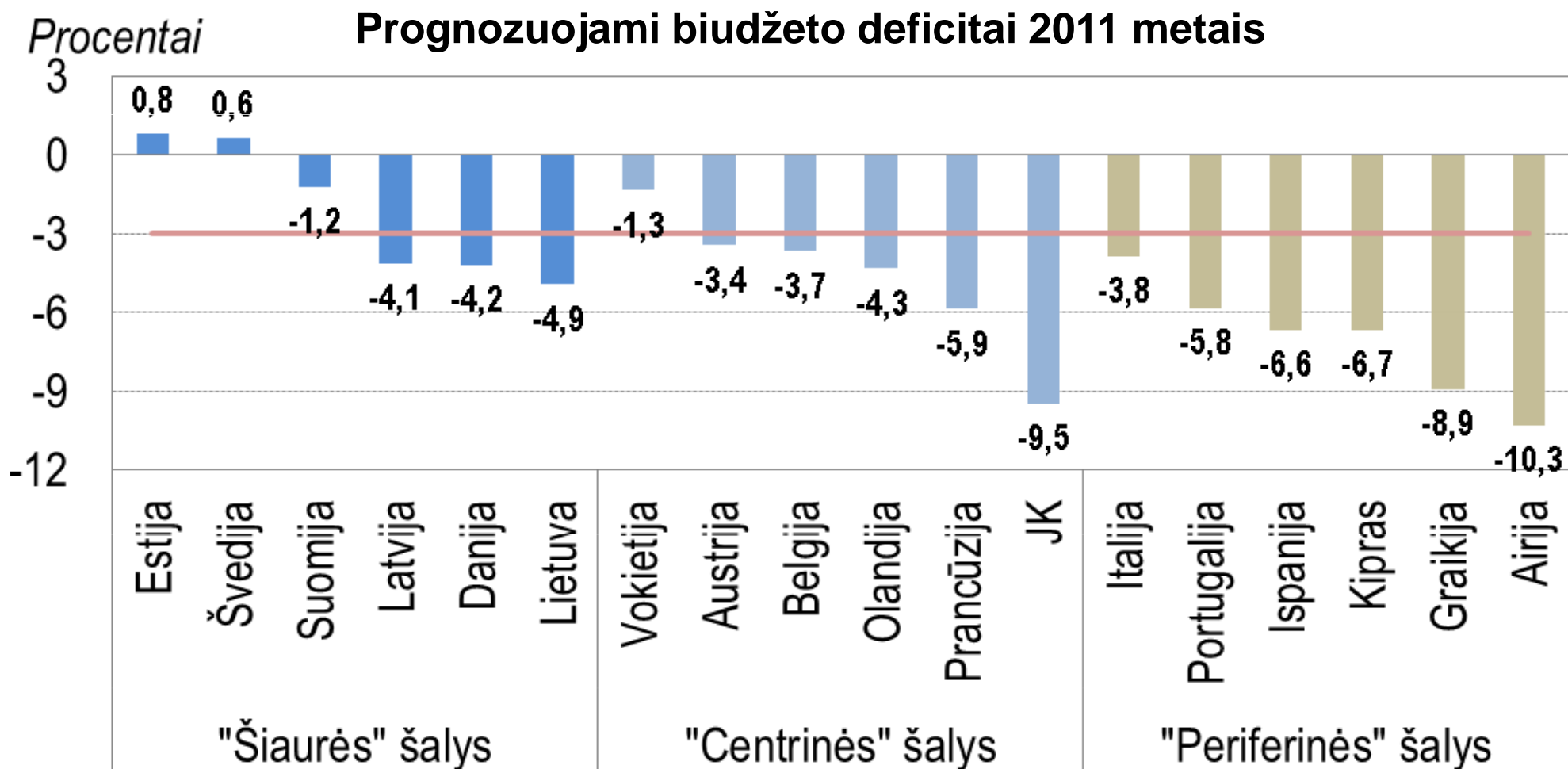
Veržti diržus

Auksinė taisyklė
(struktūrinis
deficitas <0,5%)

Sankcijos viršijus
3% biudžeto
deficitą

1/20 taisyklė
skolai viršijant
60% BVP

Ilgas diržų veržimosi kelias

Europos viršūnių susitikimas (II)

Bankrutuoti

Veržtis diržus

Auksinė taisyklė
(struktūrinis deficitas
<0,5%)

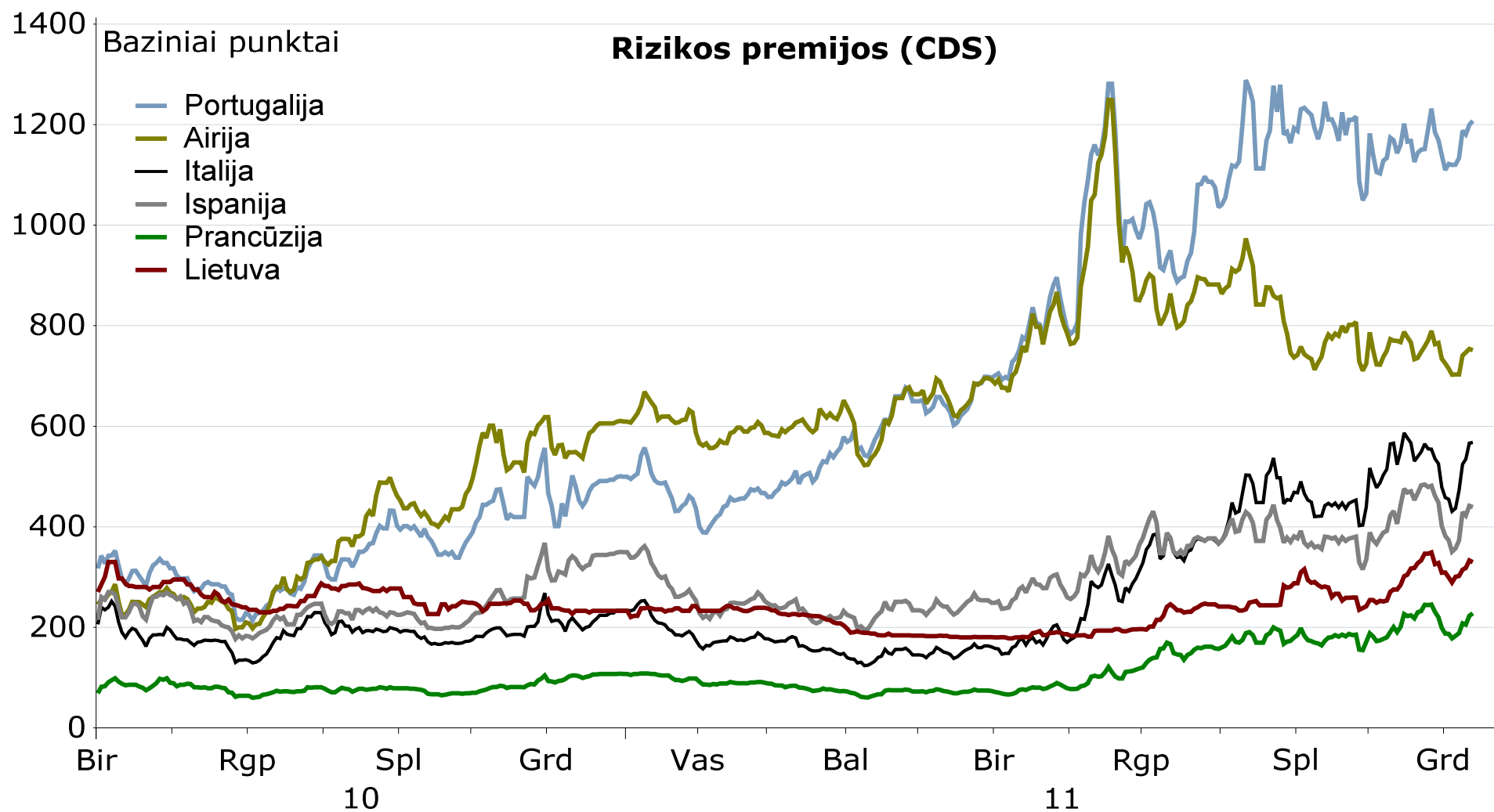
Neįtraukti privataus
sektoriaus į nuostolių
dalinimąsi

Sankcijos viršijus 3%
biudžeto deficitą

Panaudoti ESM jei yra 85%
pritarimas

1/20 taisyklė skolai viršijant
60% BVP

Finansų rinkų reakcija

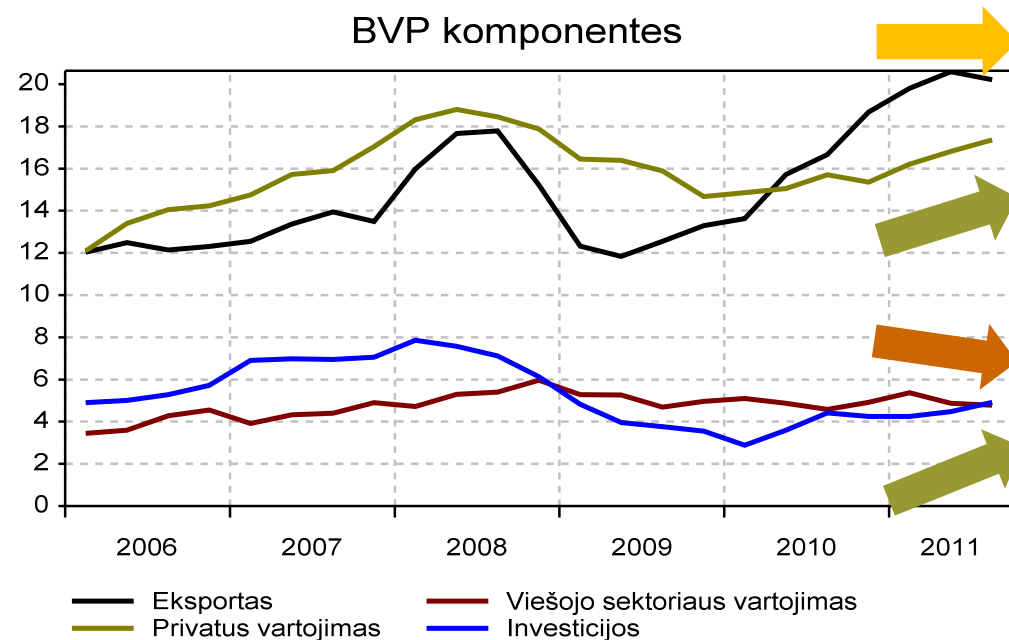
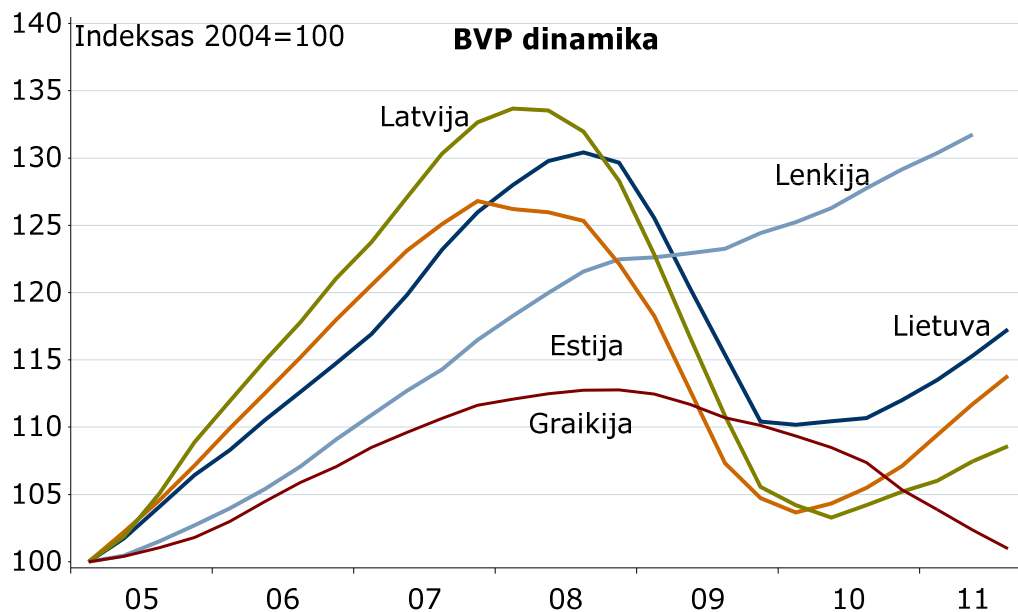
Lietuvos ekonomikos augimas sulėtės, tačiau galimai recesijai šį kartą esame geriau pasiruošę

BVP augimo prognozės

	2010	2011p	2012p	2013p
BVP	1,4	6,0	2,0	4,0
Nedarbas	17,8	16,0	14,0	12,5
Infliacija	1,3	4,3	3,0	3,8

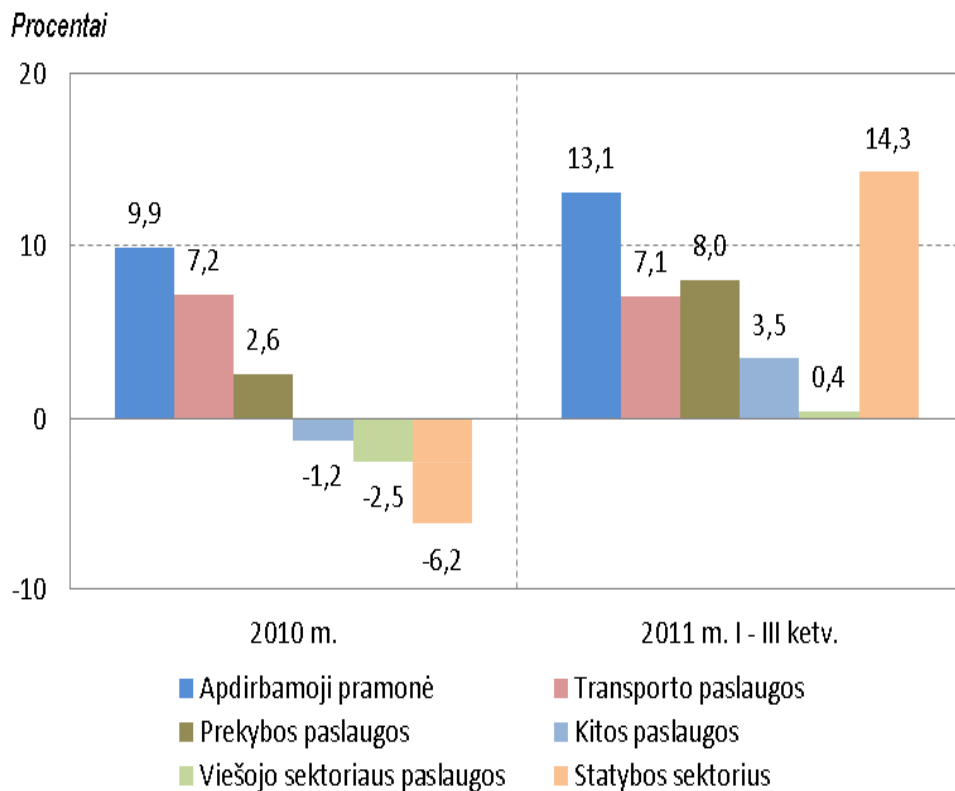
Lietuvos pagrindinių prekybos partnerių augimo prognozės

	2010	2011p	2012p	2013p
Rusija	6,9	8,5	7,5	7,0
Vokietija	1,2	2,5	1,7	1,7
Lenkija	3,8	4,1	2,5	3,2
Latvija	-0,3	5,1	1,0	4,8
Estija	2,3	8,0	2,0	4,2

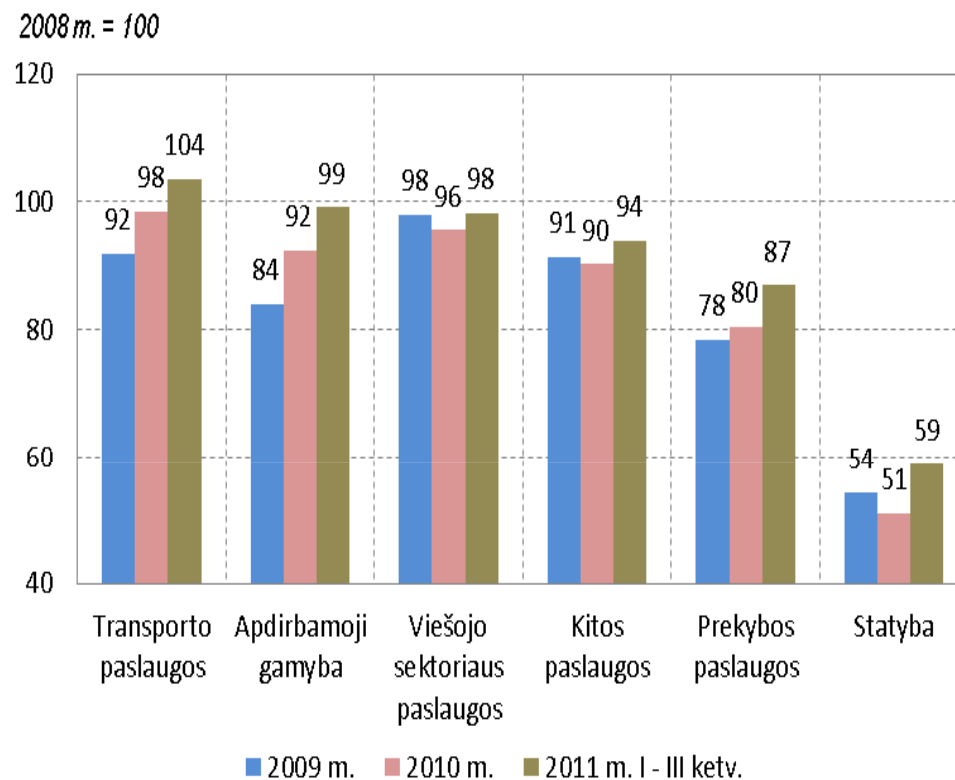

Labiau diversifikuotas ir mažiau priklausomas nuo eksporto augimas

Pridėtinės vertės pokytis pagrindiniuose Lietuvos ekonomikos sektoriuose

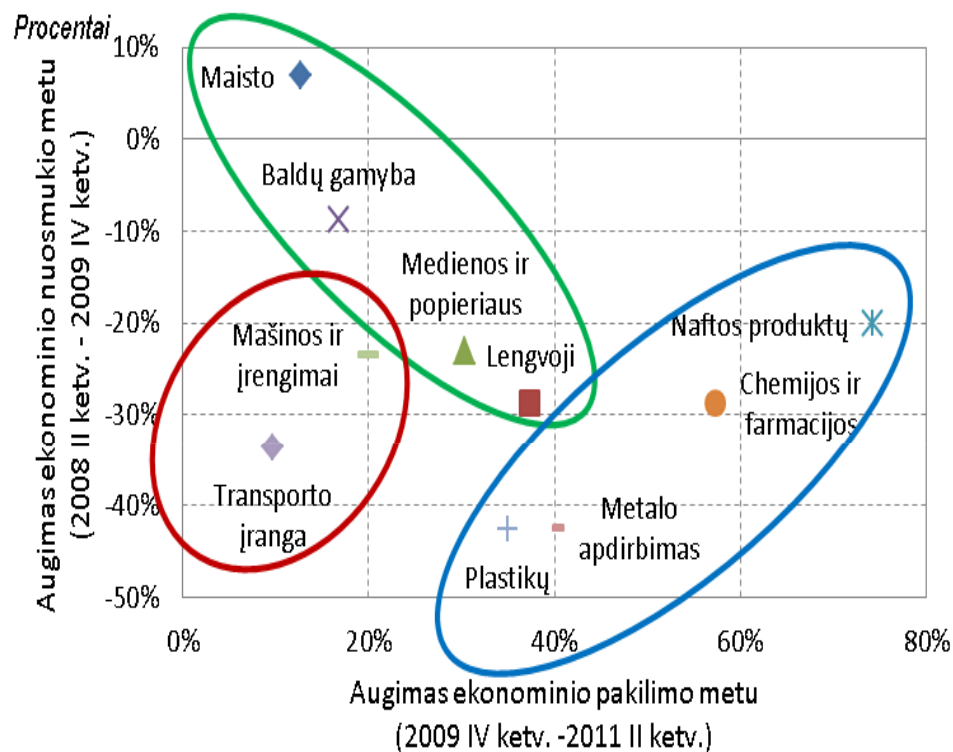

Pagrindinių ekonomikos sektorių sukurta pridėtinė vertė lyginant su 2008 m.

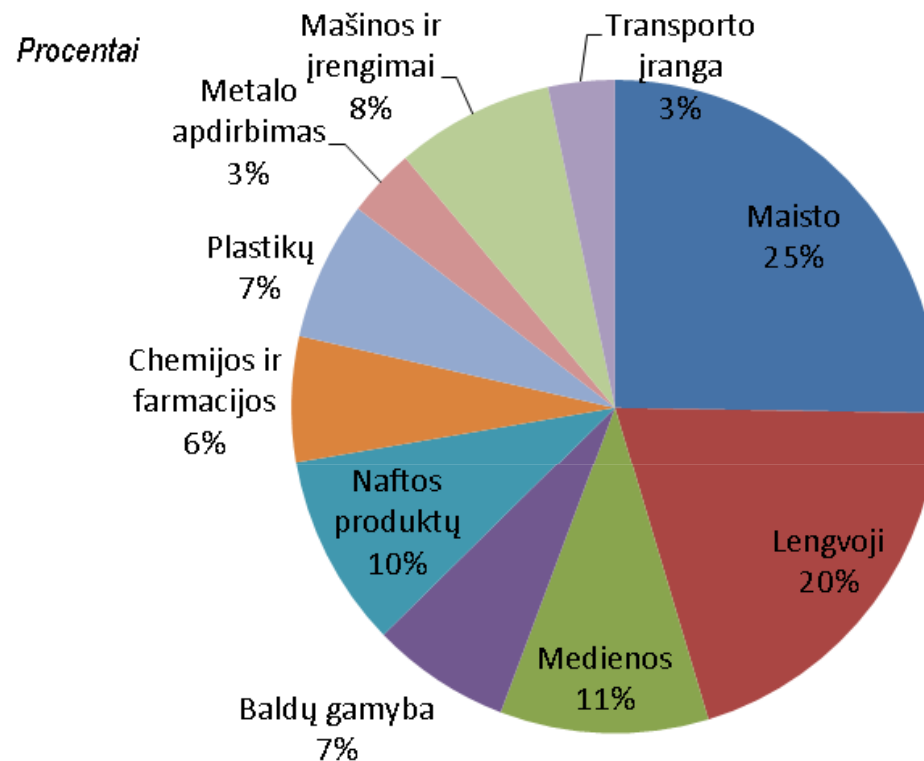

Lietuvos pramonė pasirengusi atlaikyti antrą nuosmukio bangą

Pridėtinės vertės pokytis ekonominio pakilimo ir nuosmukio laikotarpiu

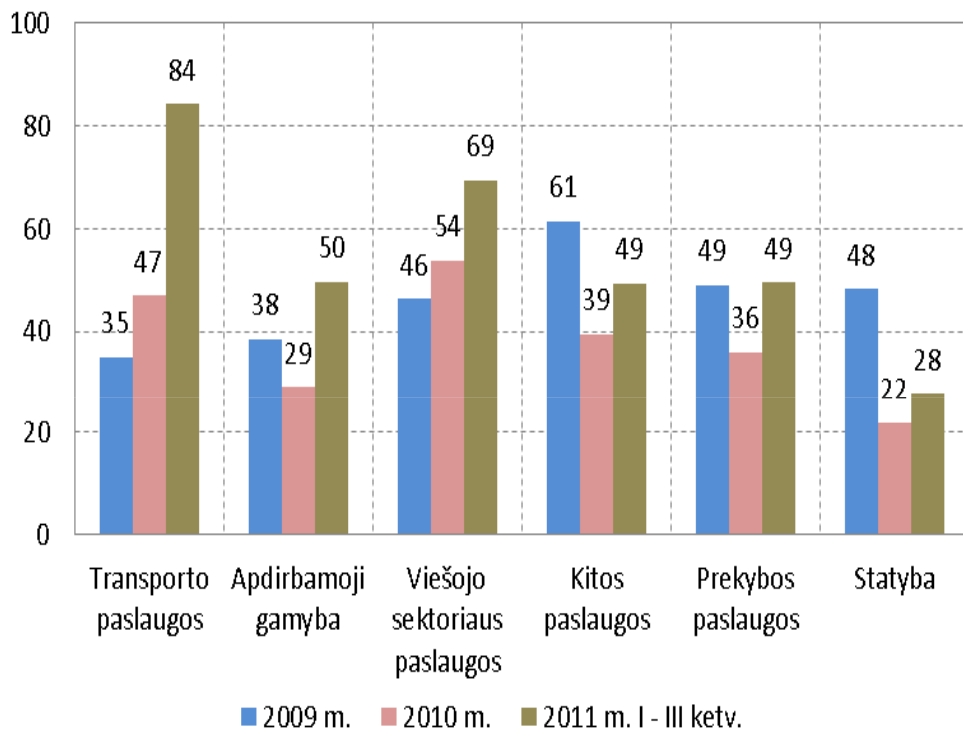
Sukurta pridėtinė vertė Lietuvos pramonėje 2010 metais

Investicijos – ekonomikos augimo pamatas

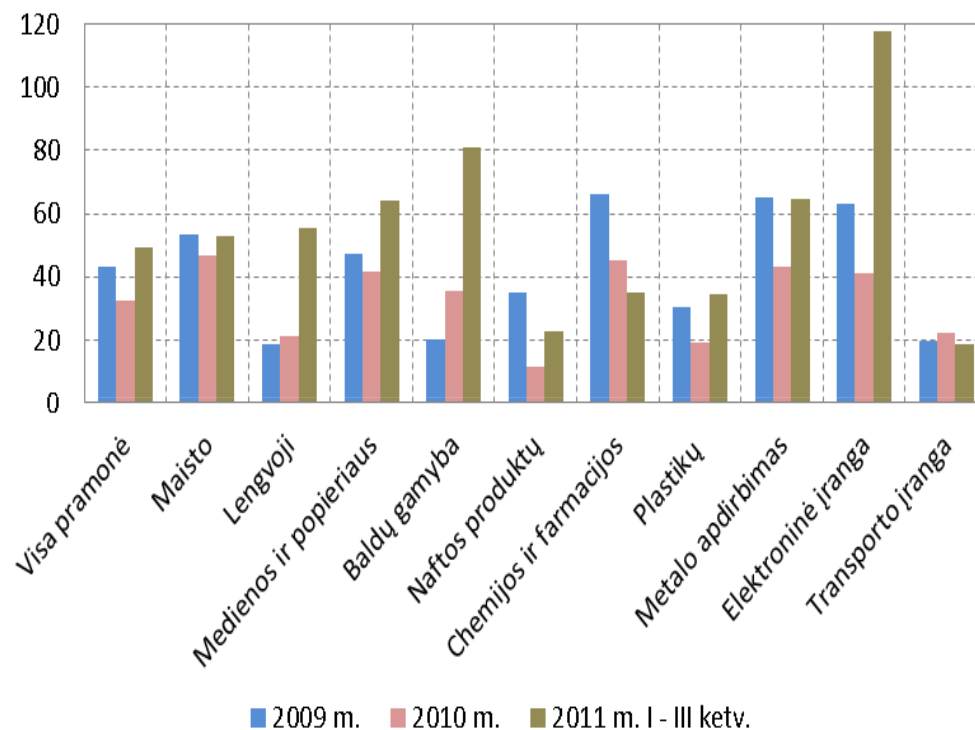
Pagrindinių ekonomikos sektorių materialinės investicijos
(lyginant su 2005-2008 m. vidurkiu)

2005-2008 metų vidurkis = 100

Atskirų pramonės šakų materialinių investicijų apimtys
(lyginant su 2005-2008 m. vidurkiu)

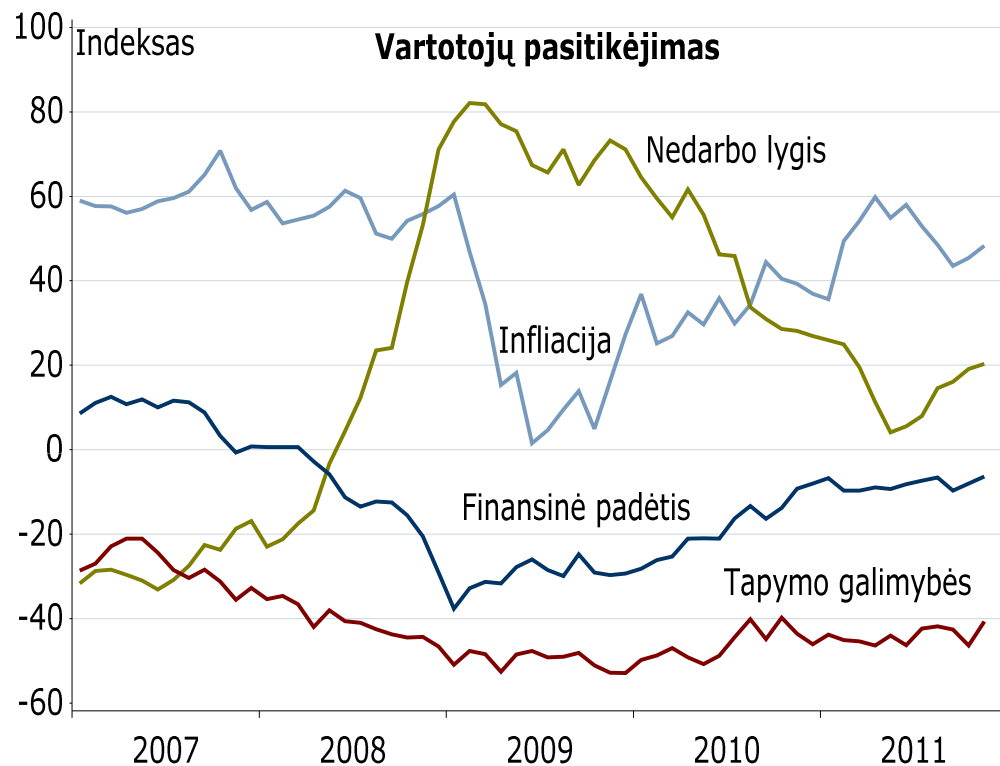
Procentai

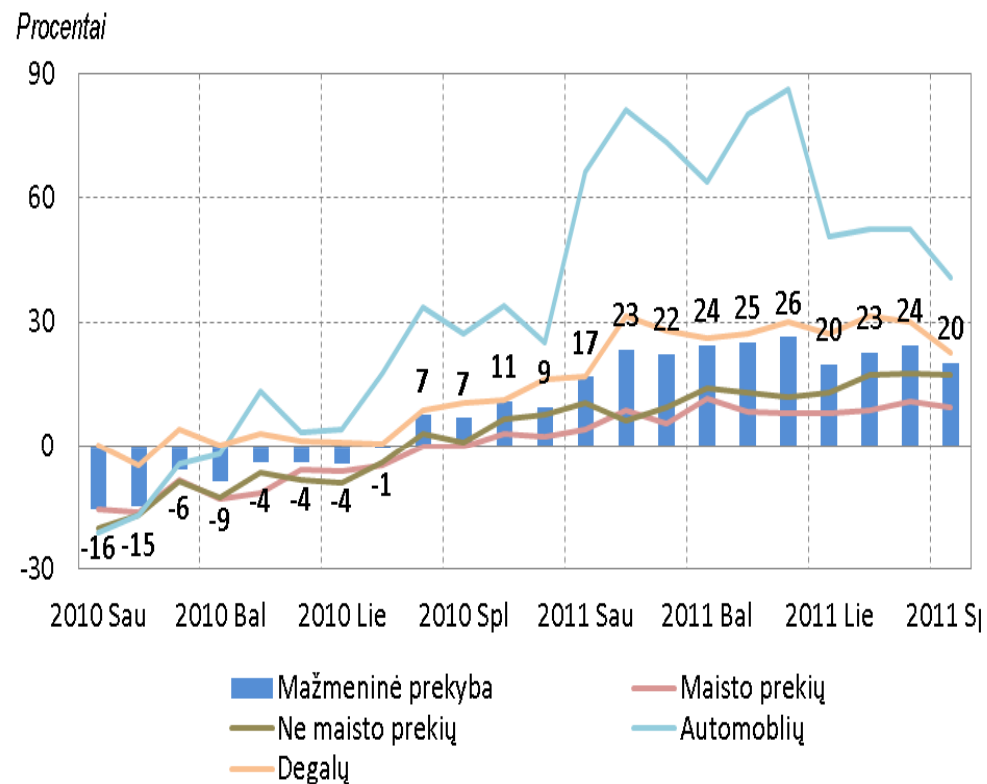

Namų ūkiai baiminasi vėl pradėsiančio kilti nedarbo ir nemažėjančios infliacijos

Vartotojų pasitikėjimo indeksai

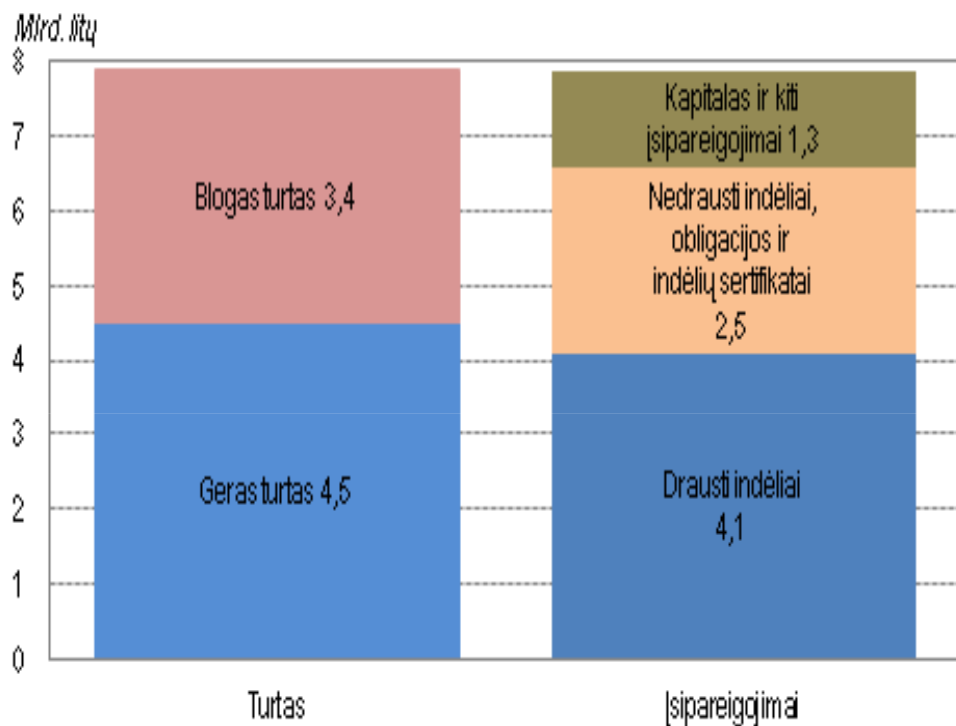

Mažmeninės prekybos apyvartos metiniai pokyčiai (palyginamosiomis kainomis)

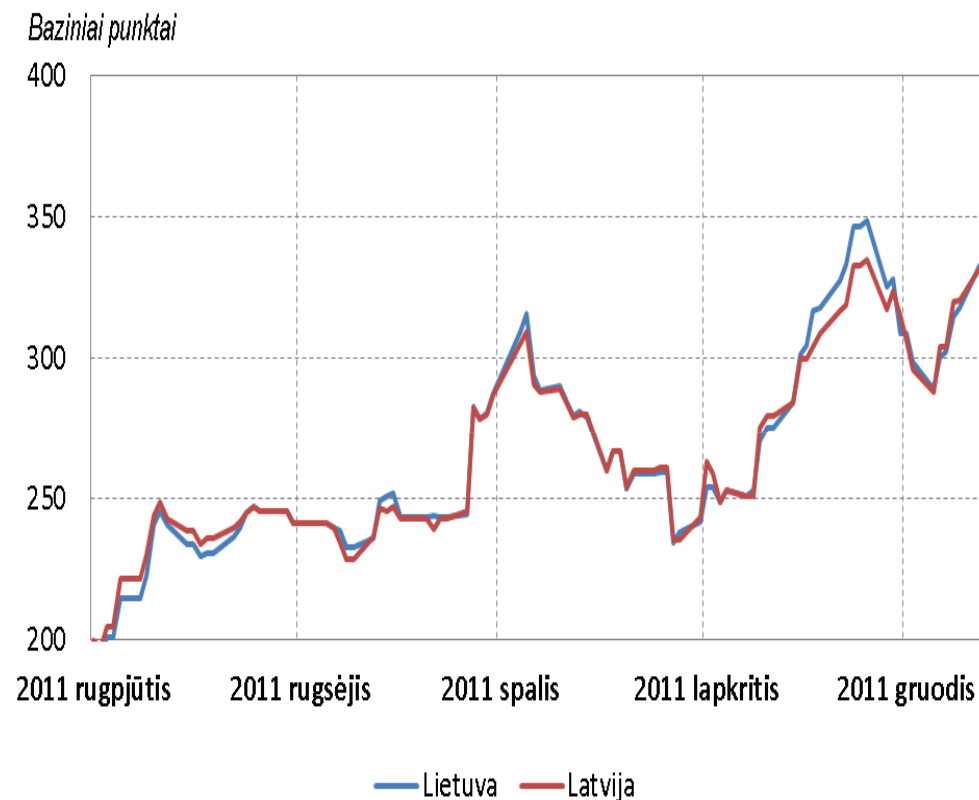

Banko Snoras afera: Minimalus poveikis biudžetui, mažas – ekonomikai

Snoro banko balansas

Snoro banko bankroto poveikis Lietuvos kredito rizikos premijai

Paskatos, paskatos ir dar kartą paskatos...

	Ekonomiškai efektyvus	Socialiai teisingas	Nebrangus administruoti	Nauda biudžetui	VISO
Automobilių (nuo vertės)	2	4	1	1	1.4
Automobilių (nuo galios)	3	3	1	1	1.6
SoDros (iš pensijų fondų)	3	2	3	3	2.2
Progresinis mokesčių tarifas	1	3	2	2	1.6
PVM didinimas	3	2	4	4	2.6
Indėlių palūkanų apmokestinimas	1	4	2	2	1.8
NT mokestis	2	4	1	2	1.8
Žemės (infrastruktūros) mokestis	5	2	3	2	2.4

Nordea Markets is the name of the Markets departments of Nordea Bank Norge ASA, Nordea Bank AB (publ), Nordea Bank Finland Plc and Nordea Bank Danmark A/S.

The information provided herein is intended for background information only and for the sole use of the intended recipient. The views and other information provided herein are the current views of Nordea Markets as of the date of this document and are subject to change without notice. This notice is not an exhaustive description of the described product or the risks related to it, and it should not be relied on as such, nor is it a substitute for the judgement of the recipient.

The information provided herein is not intended to constitute and does not constitute investment advice nor is the information intended as an offer or solicitation for the purchase or sale of any financial instrument. The information contained herein has no regard to the specific investment objectives, the financial situation or particular needs of any particular recipient. Relevant and specific professional advice should always be obtained before making any investment or credit decision. It is important to note that past performance is not indicative of future results.

Nordea Markets is not and does not purport to be an adviser as to legal, taxation, accounting or regulatory matters in any jurisdiction.

This document may not be reproduced, distributed or published for any purpose without the prior written consent from Nordea Markets.

Žygimantas Mauricas
Ekonomistas
Nordea Bank Lietuva
Didžioji g. 18/2,
LT-01128, Vilnius, Lietuva
zygimantas.mauricas@nordea.com
Tel. +370 612 66291